

Rehujen pakkausmerkinnät

Salonpää, Hietanen, Anttila, Mattila
Rovaniemen ammattikorkeakoulu

Rovaniemen
ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences
LUC

OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Määritelmiä

- **Merkinnöillä** tarkoitetaan rehuun liittyviä ja siihen viittaavia tai sen mukana olevia mainintoja, mukaan lukien mainontatarkoituksessa olevat maininnat, tietoja, tavaramerkkejä, tuotenimiä, kuvia tai tunnuksia kyseisen rehun pakkauksessa, säiliössä, tiedotteessa, etiketissä, asiakirjassa, vyötteessä tai kauluksessa taikka internetissä.

Etiketti

- **Etiketillä** tarkoitetaan mitä tahansa rehun pakkaukseen tai säiliöön kirjoitettua, painettua, kaavaimella tehtyä, leimattua, kohokuvioitua, kuvioitua tai liitettyä lappua, merkkiä, kuvaa tai muuta kuvausta.
- Tuotteen nimi, logo, valmistaja, ym

Tuoteseloste / saateasiakirja

- Lainsäädännön mukainen (minimivaatimus)
- Tuotteen sisältö tai ainesosat
- Valmistuspäivä
- Viimeinen käyttöpäivä
- Käyttö- tai varastointiohjeet
- Valmistaja ja markkinoija
- Käyttöohje
- Varoitukset

Rehu

- **Rehulla** tarkoitetaan mitä tahansa suun kautta tapahtuvaan eläinten ruokintaan tarkoitettua ainetta tai tuotetta, mukaan lukien lisäaineet, riippumatta siitä, onko se jalostettu, osittain jalostettu vai jalostamaton

Pakkausmerkinnät

- Totuudenmukaisia ja riittäväillä tiedoilla

Jaottelu

- Pakolliset
- Vapaaehtoiset

Pakkausmerkinnät

- Yleisesti rehujen merkintä- ja pakkausvaatimuksista säädetään rehulaissa (396/1998, 20 – 21 §)
- Maa- ja metsätalousministeriön päättämät tiedot kirjallisesti
- Tietojen on oltava objektiivisia, mitattavissa ja perusteltavissa
- Ne eivät saa johtaa kuluttajaa harhaan
- Tuoteseloste on painettava tai kiinnitettävä pakkaukseen tai liitettävä rehun mukana seuraaviin asiakirjoihin
- Irtorehulla on oltava tuoteseloste
- Harhaanjohtava markkinointi on kielletty

... jatkuu

- Erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen tuoteselosteissa ja mainonnassa voidaan käyttää lääkinnällistä ja terveyttä koskevia väittämiä – muissa rehuissa niiden käyttö on kielletty
- Huom! rehu ei ole lääke – ei saa esittää lääkkeelle ominaisia väittämiä
- Sallittua on kertoa, että oikealla ravinnon koostumuksella voidaan auttaa ylläpitämään elimistön luonnollisia ja normaaleja toimintoja
- Tieteelliseen julkaisuun perustuvat väittämät

Pakkausmerkintävaatimukset

- Rehuaineiden ja rehuseosten pakollisista merkinnöistä ja niiden esittämisestä säädetään:
- markkinoille saattamista ja käyttöä koskevassa asetuksessa
- TSE-asetuksessa,
- gm-elintarvike- ja rehuasetuksessa,
- gmo-jäljitettävyyasetuksessa sekä
- sivutuoteasetuksessa
- Rehun lisäaineiden ja esiseosten merkintävaatimuksista säädetään EY:n lisäaineasetuksessa

Vapaaehtoiset

- Objektiivisiä
- Mitattavissa olevia
- Rehuaineen energia- ja valkuaisarvoina saadaan ilmoittaa vain Maatalous- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) julkaisemat arvot tai MTT:n julkaisemien laskentaperusteiden mukaisesti lasketut arvot

Säännösten tarkoitus

- Merkinnoilla tuotetaan riittävästi tietoa tuotteista
 - tietoisia valintoja ostotilanteessa
 - voi valita soveltuvimmat tuotteet

Tarkoitus

- Kuluttajan valistaminen – informatiivisuus - vertailu
- Suojaaminen terveysvaaroilta ja taloudellisilta tappioilta

- → selkeä informaatio, luettavuus
- Ei pientä fonttia

Pakolliset pakkausmerkinnät rehuaineissa ja -seoksissa

- Rehuaineen nimi (käsittely- ja sidonta-aineet)
- Nettomäärä
- Rehutyyppi
- Merkinnöistä vastaava rehualan toimija (EU alueen!)
- Hyväksyntänumero
- Eränumero
- Luettelo rehun lisäaineista
- Kosteuspitoisuus

Pakolliset merkinnät rehuseoksessa

Rehuseoksessa

- Eläinlajit tai –ryhmät
- Käyttöohjeet
- Tieto, jos valmistaja ei ole merkinnöistä vastaava henkilö
- Vähimmäissäilyvyys
- Koostumus
- Ravintoaineiden pakolliset merkinnät

Pakolliset merkinnät rehuaineessa

Rehuaineessa

- Rehuaineen nimi
- Rehuaineen pakolliset ravintoaineilmoitukset
- Lisäaineet

Merkinnät erityisravinto rehussa

Erityisravinnoksi tarkoitetun rehun merkintöihin on edellä esitettyjen rehuaineiden tai rehuseosten pakollisten merkintöjen lisäksi esitettävä rehutyyppistä lisättävä maininta ”**erikoisruokavalio**”.

Lääkerehuun merkittävä sana ”**lääkerehua**”.

Rehun pakkausmerkinnät

- Oltava merkinnät tuotteen käyttötarkoituksesta, tyypistä, määrästä, koostumuksesta, ominaisuuksista
- Merkinnöistä vastaavasta toimijasta
- Etiketti on kiinnitettävä pakkaukseen tai jos tuotetta myydään irrallisena, on etiketti annettava ostajalle erillisenä
- Suomen- ja ruotsinkielellä

...jatkoa

- Rehuaineista ja rehuseoksista ilmoitettavien energia- ja valkuaisarvojen tulee perustua Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen julkaisemiin laskentaperusteisiin, jollei Euroopan unionin lainsäädännössä muuta säädetä
- Tarkempia säännöksiä rehuaineiden ja rehuseosten energia- ja valkuaisarvon määrittämisestä, ilmoittamisesta ja merkitsemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella
- Rehuseosten tuoteselosteiden enimmäispoikkeamista on säädetty laissa

(<http://www.finlex.fi/data/normit/34580-09011fi.pdf> liite 2)

Pakkausmerkintöjen oikeellisuus

- **Pakkausmerkinnät eivät saa johtaa ostajaa harhaan**
- Pakkauksessa, etiketissä, saateasiakirjassa, esitteessä, mainoksessa tai muuten markkinoinnin ja rehun esillepanon yhteydessä rehusta on annettava totuudenmukaiset ja riittävät tiedot
- **Pakkausmerkinnöissä ei saa ilmoittaa** tuotteella olevan sellaisia erityisiä vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole tai joiden suhteen se ei poikkea muista vastaavista elintarvikkeista

Pakkausmerkinnät

- Helposti havaittavia
- Riittävän isokokoisin kirjaimin tehtyjä
- Helposti luettavia
- Ymmärrettäviä
- Pysyvällä tavalla tehtyjä
- Niitä ei saa peittää, hämärtää tai katkaista millään muulla kirjallisella tai kuvallisella esityksellä

Pakkausmerkintäselvitykset

- **Parasta ennen** - vähimmäissäilyvyysaika, yleensä elintarvike on käyttökelpoinen vielä päiväyksen jälkeenkin
- **Viimeinen käyttöpäivä** - ei saa enää myydä eikä sitä pidä syödä / syöttää merkityn päiväyksen jälkeen

Pakkausmerkinnöistä valittaminen

→ Kunnalliselle elintarvikevalvonnalle

EU:n nimisuojojärjestelmä vuodesta 1993

- Suojaa elintarvikkeita ja maataloustuotteita vakiintuneen nimen väärinkäytöltä ja väärennöksiltä
 - Lisäarvoa tuotteille, jotka on tuotettu perinteisesti tietyllä alueella tai tietyllä valmistusmenetelmällä useamman sukupolven ajan
 - Suojausta voi hakea ainoastaan useampi tuottaja yhdessä tai näitä edustava järjestö tai organisaatio
 - Hakemus tehdään maa- ja metsätalousministeriölle, josta komissiolle rekisteröitäväksi
- SAN: Lapin Puikula, Lapin Poron liha ja Feta-juusto
 - SMM: Kainuun rönttönen ja Connemara Hill-alueen lammas
 - APT: Kalakukka, Karjalanpiirakka ja Mozzarella - juusto

Esimerkki

Auringonkukansiemeniä

AURINGONKUKANSIEMENIÄ SOLROSFRÖN

Rehuaine/foderämne

Luonnonlintujen talviruokintaan*/för utfodring
av naturfåglar*

Eränumero/partienumret LOT 56

Nettopaino/nettovikt 25 kg

Tuontisiemen Oy, Bulgariankatu 10, Rauma

Hyväksyntänumero:**

Esimerkki

Siankorvia

SIANKORVIA / GRISÖROR

Rehuaine /foderämne

Paistettuja siankorvia / stekta grisöror

Makupala koirille* / godbitar/smakbitar/läckerbitar för hundar*

Ravintoaineet / analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen/råprotein xx %

Raakarasva/fettinnehåll xx %

Eränumero / partienumret 30.6.2011

tai

Käytettävä ennen*/Eränumero 30.6.2011 /

Användbar före* / Partienumret 30.6.2011

Nettopaino / nettovikt 250 g

Koiran Herkku Oy, Koirakuja 5, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero:**

Esimerkki Täysrehu

PUTTEPUKS

Täysrehu sioille / Helfoder för svin

Käyttöohje / Bruksanvisning:

Nettopaino / Nettovikt, kg: 40

Koostumus / Sammansättning: % *

Kauraa / Havre 40

Ohraa / Korn 40

Rapsi/rypsirouhetta / Raps/rybskross 8

Seosmelassia / Melassmix 7

Hera-piimäj. / Vassle-surmjölkp. 2

Ca-Na –fosfaattia / Ca-Na –fosfat 1

Kasviöljyä / Växtolja 1

Ruokasuolaa / Koksalt 0,5

Lisäaineet / Fodertillsatser

Ravitsemukselliset lisäaineet / näringstillsatser

Kuparisulfaatti pentahydraatti E 4 / Kopparsulfat, pentahydrat E
4 x mg/kg (a mg Cu/kg*)

A-vitamiini E 672 / vitamin A E 672 y KY/kg / IU/kg

D3-vitamiini E 671 / vitamin D3 E 671 v KY/kg / IU/kg

E-vitamiini (alfatokoferoli)* / Vitamin E (alfatokoferol)* z KY/kg /
IU/kg*

Ravintoaineet / Analytiska beståndsdelar:

Raakavalkuainen/Råprotein %

Raakarasva/Råolja och råfett %

Raakakuitu/Växtråd %

Tuhka/Råaska %

Lysiini/Lysin %

Metioniini/Metionin %

Kalsium/Kalcium g/kg

Natrium/Natrium g/kg

Fosfori/Fosfor g/kg

Kupari /Koppar* mg/kg (kokonaismäärä Cu/totalt)*

A-vitamiini / vitamin A * KY/kg / IU/kg (kokonaismäärä/totalt)*

D3-vitamiini / vitamin D3* KY/kg / IU/kg (kokonaismäärä/totalt)*

E-vitamiini (alfatokoferoli) / vitamin E (alfatokoferol)* KY/kg /
IU/kg (kokonaismäärä/totalt)*

Parasta ennen / Bäst före: 19.06.11

Valmistusajankohta / Tillverkningsdatum: 19.06.10*

Eränumero / Referensnummer: 190610K03 tai 19.6.11 (sama
kuin parasta ennen)

Merkinnöistä vastaa / ansvarig för märkningar: Rehummynti Oy,
PL 004, 01301 Vantaa

Hyväksyntänumero: **

Valmistaja / Tillverkare: Rehutehdas Oy / Foderfabrik Ab
PL 001, 01301 Vantaa / Box 001, 01301 Vanda

tai tunnistenumero: ***

Lähteet:

- [http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/va
lmistus_ja_myynti/pakkausmerkinnat_/](http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/va
lmistus_ja_myynti/pakkausmerkinnat_/)
- [http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110
034](http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110
034)
- [http://www.evira.fi/files/attachments/fi/elai
met/rehut/oppaat/rehujen_merkintaopas.p
df](http://www.evira.fi/files/attachments/fi/elai
met/rehut/oppaat/rehujen_merkintaopas.p
df)

